

Saoghal Guanach
Ìre 9

A' chlach-iarraais

Am brat-ùrlair seunta

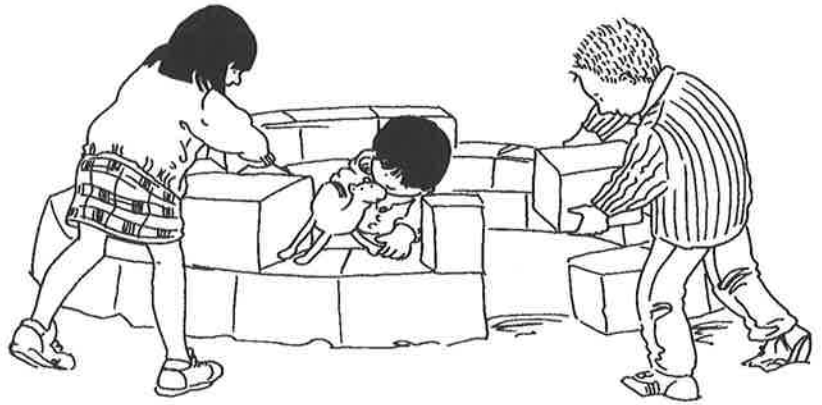

William Edmonds • Shelagh McNicholas agus Robert McPhillips

Ainm:

Seall gu math air na dealbhan agus smaoinich dè tha a' tachairt.

Dè tha Yasmin, Seoc agus Iain a' dèanamh?

Dè tha iad a' smaoinichadh?

A large, cloud-shaped thought bubble containing four horizontal lines for writing.

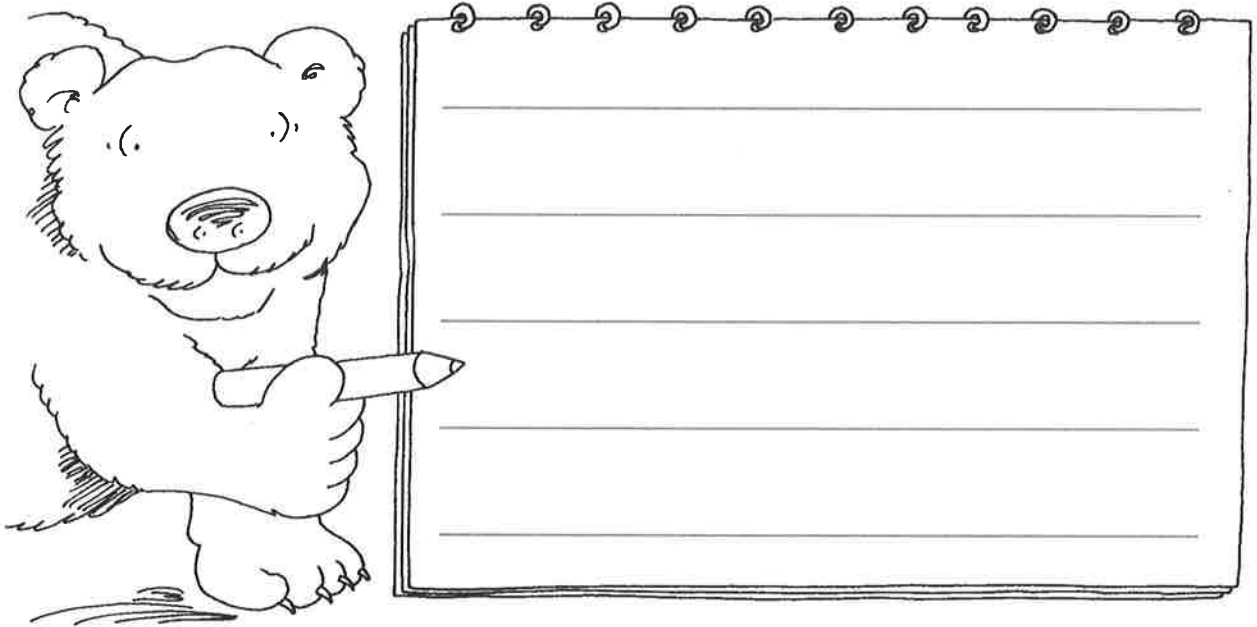
Am brat-ùrlair seunta

Sgil: Co-fhaireachdainn ri caractaran às an stòiridh

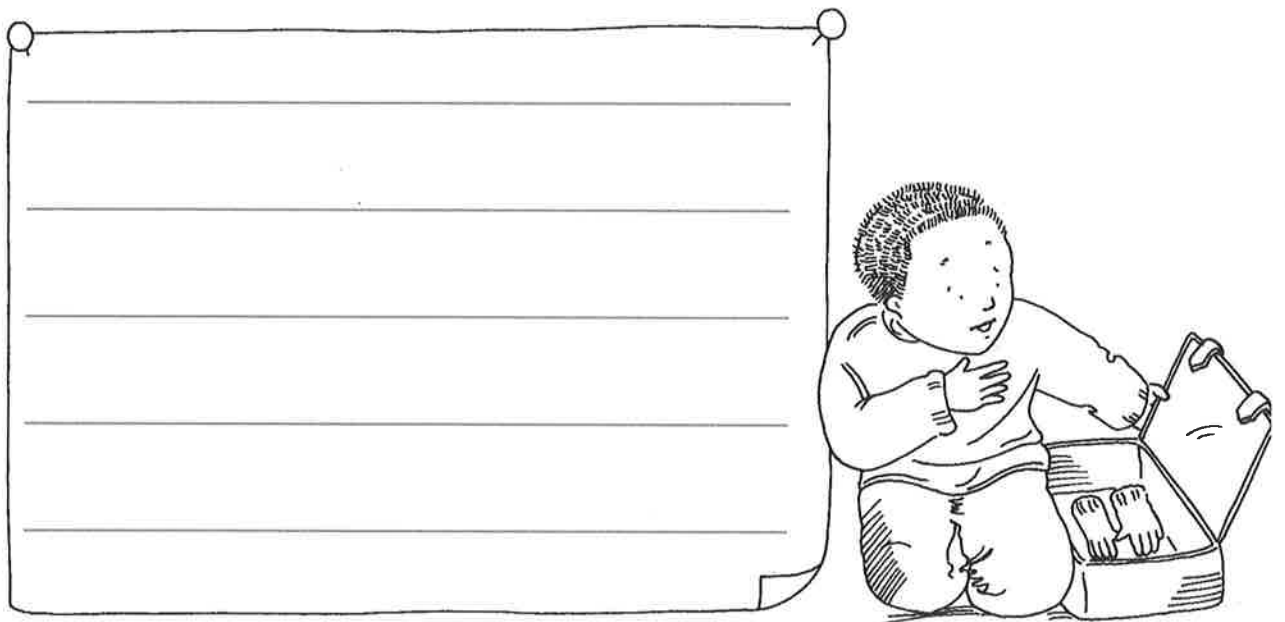
Ainm:

Dèan dà liosta

Dèan liosta dhen a h-uile rud a chunnaic Yasmin, Seoc agus Iain air an t-slighe chun a' Phòla a Tuath.

Dèan liosta de rudan a bheireadh tu leat air làithean-saora chun a' Phòla a Tuath.

Am brat-ùrlair seunta

Sgil: A' sgrìobhadh liosta

Ainm:

Fuaim èi

Lorg ochd facail san stòiridh anns a bheil am fuaim **èi**.

Dèan liosta dhiubh agus an uair sin dèan seantansan le ceithir dhiubh.

1) thèid	5) _____
2) _____	6) _____
3) _____	7) _____
4) _____	8) _____

- 1) _____

- 2) _____

- 3) _____

- 4) _____

Sgil: A' cuimhneachadh air faclan anns an stòiridh leis an fhuaim èi

Cuir crìoch air na h-ainmearan dà-phàirteach (compound nouns) às an stòiridh.

1) taigh-_____	2) brat-_____
3) clach-_____	4) mathan-_____
5) beanntan-_____	

Am brat-ùrlair seunta

Sgil: A' smaoinichadh air ainmearan àraid às an stòiridh

Ainm:

Còmhradh ri caractar

Tagh an càmhhal, rèin-fhiadh no am mathan agus sgrìobh còmhradh ri fear dhiubh.

Cuimhnich air puingeachadh, litrichean mòra, cromagan, cromagan còmhraidh, clisg-stadan agus stad phuingean.

Smaoinich air ceistean mar seo a chuireadh tu orra.

Dè _____

_____?

Càite _____

_____?

Cò _____

_____?

Ciamar _____

_____?

Cuin _____

_____?

Carson _____

_____?

Nis sgrìobh an còmhradh agaibh, do cheistean agus freagairtean a' caractar a thagh thu.

Am brat-ùrlair seunta

Sgil: Còmhradh mac-meanmnach ri caractar

Ainm:

Fiosrachadh Fìor

Leugh am fiosrachadh mun chàmhhal agus mun rèin-fhiadh.
Tagh fear dhiubh agus sgrìobh trì pìosan fiosrachaidh mun
bheathach a thagh thu.

1) _____

2) _____

3) _____

Am brat-ùrlair seunta

Sgil: A' lorg agus a' sgrìobhadh fiosrachadh fìor.

Ainm:

Càmhal Arabianach no càmhal na h-aona chroit.

Aois	Bidh iad beò 40 gu 50 bliadhna.
Meud	Faid: 2 mheatair gu 2m 40cm. Faid an earbail: 50 cm Àird an croit: 1m 90cm gu 2m 30cm. Cudrom mu 500 cg.
Coltas	Tha iad soilleir agus dorcha ruadh no dubh le gaoisid ghoirid. Tha casan fada, aon chroit agus amhaich fhada orra. Tha saill nan croit airson an cumail beò nuair nach bi biadh aca.
Dachaigh	Ceann a tuath Afraga agus iar-dheas Àisia
Àrainn	'S ann am fàsach gainmhich a bhitheas iad rim faighinn agus tha iad comasach air a bhith beò ann an àrainn uabhasach tioram. Tha òrdagan an casan eigeil (webbed) gus nach tèid an casan fodha sa ghainmhich. Is urrainn dhaibh an cuinneanan a dhùnadh agus tha dà shreath rùisg air an sùilean gus gainmheach a chumail asta. Thèid iad 17 latha gun deoch agus òlaidh iad 136 liotair (30 galan) aig aon àm.
Biadh	Ithidh iad giogain agus planntan sàillte nach ith beathaichean eile.
Àl	'S e aon laogh a bhios aca.

Ainm:

Rèin-fhiadh

Meud	1 meatair -1m 30 cm aig an gualainn
Coltas	Fiadh mòr tha comasach air a bhith beò anns an Arctaig. Bidh iad còmhla ann an treudan mòra. Tha cabair air an fheadhainn fhireann agus air an fheadhainn bhoireann. Tha an gaoisid fada ruadh as t-samhradh agus glas sa gheamhradh.
Dachaigh	Alasga, Canada, Lochlann agus an Ruis.
Àrainn	Tundra le craobhan agus feuran cruaidhe.
Biadh	Ithidh iad rud sam bith, geugan beaga agus crotail. (lichens)
Àl	'S e aon laogh a bhios aig gach tè. Is urrainn dha seasamh cho luath 's a tha e air a bhreith.